

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia

2007 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów, noszenia umundurowania,
odznak i oznak wojskowych oraz uzbrojenia przez żołnierzy**

Na podstawie art. 67 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów, noszenia umundurowania, odznak i oznak wojskowych oraz uzbrojenia przez żołnierzy (Dz. U. z 2005 r. Nr 7, poz. 54 oraz z 2006 r. Nr 140, poz. 996) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 7 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) trzewiki oraz galanteria skórzana - w kolorze czarnym; żołnierze pełniący służbę w polskich kontyngentach wojskowych noszą trzewiki ćwiczebne tropikalne - w kolorze piaskowym;”;

2) w § 11 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) bordowym - w jednostkach desantowo-szturmowych, specjalnych i jednostkach kawalerii powietrznej oraz Dowództwie Wojsk Specjalnych;”;

3) w § 26 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) etatowych kompanii reprezentacyjnych, pocztów sztandarowych i flagowych, orkiestr wojskowych okręgów wojskowych i rodzajów Sił Zbrojnych oraz kompanii honorowych uczelni i związków taktycznych Marynarki Wojennej w czasie uroczystości.”;

4) w § 30 ust. 15 i 16 otrzymują brzmienie:

„15. Spodnie polowe nosi się wpuszczone w cholewki trzewików, powinny się one układać luźno i lekko opadać na ich górną krawędź. Spodnie polowe tropikalne wzór 93 i w kamuflażu pustynnym można nosić wyłożone na cholewki trzewików (butów specjalnych) lub wpuszczone w cholewki trzewików (butów specjalnych) – w zależności od potrzeb.

16. Spodnie wyjściowe marynarskie i ćwiczebne nosi się tak, aby sięgały z tyłu krawędzią nogawek do górnej krawędzi obcasa.”;

5) w § 32 w ust. 1 w pkt 2:

a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„2) pozostałych ubiorach - bluzach, koszulach, koszulkach specjalnych – letnich, kombinezonach, kurtkach i płaszczach:”;

b) w lit. a tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– na naramiennikach płaszczy sukiennych i kurtek mundurów naszywane taśmą dystynkcyjną oraz bluz i kurtek polowych, koszulo-bluz polowych, koszulek specjalnych – letnich i kombinezonach czołgisty w postaci pochewek z oznakami wykonanymi techniką termonadruku,”;

6) po § 34 dodaje się § 34a w brzmieniu:

„§ 34a. Żołnierze odbywający przeszkolenie wojskowe – absolwenci i studenci szkół wyższych oraz podchorążowie rezerwy powołani na ćwiczenia wojskowe noszą na kurtkach i bluzach polowych naramienniki z naszytym dookoła (poza wszyciem przy rękawie) sznurkiem plecionym koloru biało-czerwonego o średnicy 3 mm.”;

7) w § 35 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Oznakę przynależności państwowej w postaci:

1) naszywki z godłem Rzeczypospolitej Polskiej - noszą żołnierze pełniący służbę poza granicami państwa wchodzący w skład kontyngentów wojskowych i realizujący zadania poza granicami państwa lub odbywający służbę w formacjach wielonarodowych z siedzibą na terenie państwa, a także żołnierze uczestniczący w przedsięwzięciach międzynarodowych; dopuszcza się noszenie oznaki na terenie kraju; w tych przypadkach oznakę o wymiarach 55 mm (podstawa) x 66 mm (wysokość) nosi się na lewym rękawie ubiorów wyjściowych 100 mm poniżej wszycia rękawa;

2) naszywki z flagą Rzeczypospolitej Polskiej - noszą żołnierze na obu rękawach bluzy, kurtki, koszulo-bluzy polowej (bluzy, koszuli ćwiczebnej marynarki wojennej), kurtki czołgisty, kombinezonu pilota, kurtki ubrania ochronnego i ocieplacza pod kurtkę ubrania ochronnego 30 mm poniżej wszycia rękawów oraz koszulki specjalnej – letniej 22 mm powyżej dolnego brzegu rękawów; oznakę tę nosi się również na kurtkach zimowych nieprzemakalnych, powyżej oznak stopnia wojskowego na lewej piersi; oznaka ma wymiary 30 mm (wysokość) x 48 mm (podstawa).”;

8) w § 36 po ust. 8 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Emblemat rozpoznawczy NATO noszą żołnierze w czasie udziału w operacjach Paktu Północnoatlantyckiego. Nosi się go na kurtkach i bluzach polowych, na środku górnej kieszeni lewego rękawa. Na bluzach ćwiczebnych

oficerskich (marynarskich) 20 mm poniżej oznaki przynależności państwowej, o której mowa w § 35 ust. 1 pkt 2.”;

- 9) w załączniku nr 2 do rozporządzenia zestaw nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 10) załączniki nr 3 – 6 do rozporządzenia otrzymują brzmienie określone w załącznikach nr 2 – 5 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600.

ZESTAW NR 4

dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej kompanii reprezentacyjnej Marynarki Wojennej

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru		Uwagi
		w zimie	w lecie	
1	2	3	4	5
1.	Czapka garnizonowa marynarska wzór 97	x	x	W zimie można nosić czapkę futrzaną.
2.	Mundur służbowy KR MW	x	x	
3.	Półplaszcz marynarski	x	-	
4.	Kołnierz marynarski	x	x	
5.	Krawat marynarski	x	x	
6.	Sznurek do wiązania krawata	x	x	
7.	Szalik zimowy koloru białego	x	-	
8.	Rękawiczki koloru białego	x	x	
9.	Koszulka marynarska	x	x	
10.	Pas marynarski koloru białego	x	x	
11.	Sznur galowy oficera MW	x	x	
12.	Trzewiki z gwoździami ochronnymi	x	x	
13.	Getry skórzane koloru białego	x	x	

Uwagi:

1. W okresie przejściowym w zależności od temperatury można występować bez półplaszcza marynarskiego. Decyduje o tym dowódca uroczystości.

UBIORY ĆWICZEBNE

ZESTAW

dla żołnierzy jednostek pływających Marynarki Wojennej

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru			Uwagi
		w zimie	w lecie		
1	2	3	4	5	6
1.	Czapka ćwiczebna marynarska	x	x	x	W zimie można nosić czapkę futrzaną, a na jednostkach pływających czapkę zimową wełnianą.
2.	Kurtka zimowa nieprzemakalna z podpinką	x	x	-	W okresie przejściowym w sprzyjających warunkach atmosferycznych można nosić bez podpinkki, szalokominiarki i rękawic.
3.	Bluza ćwiczebna marynarska	x	x	-	Żołnierze rezerwy (oficerowie, chorążowie i podchorążowie) odbywający przeszkolenie wojskowe noszą bluzę ćwiczebną oficerską.
4.	Spodnie ćwiczebne marynarskie	x	x	x	Żołnierze rezerwy (oficerowie, chorążowie i podchorążowie) odbywający przeszkolenie wojskowe noszą spodnie ćwiczebne oficerskie.
5.	Szalokominiarka koloru czarnego	x	-	-	Na jednostkach pływających również w lecie, w czasie niesprzyjających warunków atmosferycznych.
6.	Rękawice 5-palcowe ortalionowe	x	-	-	Na jednostkach pływających również w lecie, w czasie niesprzyjających warunków atmosferycznych.
7.	Koszula ćwiczebna marynarska z krótkimi rękawami	-	-	x	
8.	Trzewiki	x	x	x	Na jednostkach pływających półbuty ćwiczebne.
9.	Pas żołnierski z kłamrą MW	x	x	x	Tylko w czasie pełnienia służby oraz występowania z bronią lub oporządzeniem.
10.	Pasek do spodni marynarki wojennej	x	x	x	Obowiązkowo w zestawie z koszulą ćwiczebną.

Uwagi:

1. Bluzę ćwiczebną można nosić z podwiniętymi rękawami.
2. W czasie ćwiczeń i działań bojowych czapkę ćwiczebną marynarską można zastąpić hełmem bojowym, w zimie oraz w lecie w czasie niesprzyjających warunków atmosferycznych, z szalokominiarką.
3. Dopuszcza się użytkowanie półbutów koloru czarnego zamiast trzewików lub półbutów ćwiczebnych.
4. Dopuszcza się użytkowanie bluzy ćwiczebnej lub koszuli ćwiczebnej bez koszulki z krótkimi (długimi) rękawami i lamówką.

UBIORY POŁOWE

ZESTAW

dla żołnierzy Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych oraz jednostek brzegowych Marynarki Wojennej

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru			Uwagi
		w zimie	w lecie		
1	2	3	4	5	6
1.	Beret (w Siłach Powietrznych – furażerka)	x	x	x	W zimie w niesprzyjających warunkach atmosferycznych można nosić czapkę futrzaną.
2.	Bluza i spodnie dresów	x	-	-	Dopuszcza się noszenie w okresie letnim.
3.	Kurtka polowa z podpinką wzór 93	x	x	-	W okresie letnim oraz przejściowym w sprzyjających warunkach atmosferycznych bez podpink, szalokominiarki i rękawic.
4.	Bluza polowa wzór 93	x	x	-	
5.	Spodnie polowe wzór 93	x	x	x	
6.	Koszulo-bluzka polowa wzór 93	-	-	x	
7.	Szalokominiarka	x	-	-	
8.	Rękawice polowe	x	-	-	
9.	Koszulka z długimi rękawami	x	-	-	
10.	Koszulka z krótkimi rękawami	-	x	x	
11.	Skarpetki zimowe koloru czarnego	x	x	x	
12.	Trzewiki	x	x	x	
13.	Pas żołnierski	x	x	x	

Uwagi:

1. Bluzę polową (można użytkować z podwiniętymi rękawami).
2. W czasie ćwiczeń i działań bojowych beret (czapkę, furażerkę) można zastąpić hełmem bojowym (w zimie z szalokominiarką lub kominiarką).
3. Podczas wystąpień poza jednostką na urloпах i przepustkach, żołnierze w czynnej służbie wojskowej Wojsk Lądowych oraz Sił Powietrznych noszą rękawiczki żołnierskie koloru czarnego.
4. W Marynarce Wojennej bluzę polową lub koszulo-bluzę polową nosi się z koszulką z krótkimi (długimi) rękawami i lamówką, według zasad określonych w załączniku nr 4.

UBIORY SPECJALNE

ZESTAW NR 1

dla żołnierzy Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych oraz
jednostek brzegowych Marynarki Wojennej

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru		Uwagi
		w zimie	w lecie	
1	2	3	4	5
1.	Beret	x	x	W zimie w niesprzyjających warunkach atmosferycznych można nosić czapkę futrzaną.
2.	Kurtka czołgisty	-	x	
3.	Spodnie czołgisty	-	x	
4.	Kurtka zimowa czołgisty z podpinką	x	-	
5.	Spodnie zimowe czołgisty z podpinką	x	-	
6.	Sweter golf	x	x	Tylko załogi czołgów oraz pojazdów pancernych i opancerzonych.
7.	Trzewiki	x	x	
8.	Pas żołnierski	x	x	
9.	Rękawice 5 – palcowe ortalionowe	x	x	
10.	Szalokominiarka	x	-	

Uwagi:

1. W Wojskach Lądowych i Siłach Powietrznych nosi się beret koloru czarnego, w Marynarce Wojennej beret marynarski.
2. W trudnych warunkach terenowych i atmosferycznych ukompletowanie zestawu może być uzupełnione o buty filcowo-gumowe i rękawice robocze.

ZESTAW NR 2

dla żołnierzy Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych oraz Marynarki Wojennej

L.p.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubiorów		Uwagi
		w zimie	w lecie	
		1	2	
1	2	3	4	5
1.	Czapka technika lotniczego	x	x	W zimie w niesprzyjających warunkach atmosferycznych można nosić czapkę futrzaną.
2.	Ubranie technika lotniczego	x	x	
3.	Kurtka zimowa nieprzemakalna	x	x	W zimie z podpinką.
4.	Spodnie zimowe nieprzemakalne	x	x	W zimie z podpinką.
5.	Bielizna zimowa pilota	x	-	
6.	Rękawiczki	x	x	
7.	Trzewiki robocze	x	x	

Uwagi:

1. W trudnych warunkach terenowych i atmosferycznych ukompletowanie zestawu może być uzupełnione o szalokominiarkę i buty filcowo-gumowe.

UBIORY ROBOCZE

ZESTAW

dla żołnierzy Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych oraz Marynarki Wojennej

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru		Uwagi
		w zimie	w lecie	
1	2	3	4	5
1.	Beret roboczy	x	x	W zimie w niesprzyjających warunkach atmosferycznych można nosić czapkę futrzaną.
2.	Bluza robocza	-	x	
3.	Spodnie robocze	-	x	
4.	Bluza i spodnie dresów	x	-	
5.	Kurtka robocza z podpinką	x	-	
6.	Spodnie robocze z podpinką	x	-	
7.	Rękawice robocze	x	x	
8.	Trzewiki	x	x	W zimie w niesprzyjających warunkach atmosferycznych można nosić buty filcowo-gumowe.

Uwagi:

1. Na terenie jednostki wojskowej lub w pomieszczeniach zamkniętych zasadnicze ukompletowanie ubiorów może być uzupełniane, w zależności od charakteru prowadzonych prac, o fartuch drelichowy lub inne dodatkowe przedmioty ochrony osobistej.

UZASADNIENIE

Przedkładany projekt rozporządzenia ma na celu wprowadzenie zmian w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów, noszenia umundurowania, odznak i oznak wojskowych oraz uzbrojenia przez żołnierzy (Dz. U. z 2005 r. Nr 7, poz. 54 oraz z 2006 r. Dz. U. Nr 140, poz. 996), stanowiącym wykonanie upoważnienia zawartego w art. 67 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600).

Projektowane rozporządzenie precyzuje zasady noszenia umundurowania oraz wyekwipowania przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej w związku z wprowadzaniem nowych wzorów (kolorów) umundurowania.

Proponowane zmiany uwzględniają wnioski i propozycje zgłoszone przez komórki organizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej oraz rodzaje Sił Zbrojnych.

Projektowane zmiany dotyczą m.in.:

- 1) wprowadzenia do użytkowania koszulek specjalnych letnich, na których można nosić oznaki przynależności państwowej i oznaki stopni wojskowych;
- 2) zmiany koloru trzewików ćwiczebnych tropikalnych z beżowego na piaskowy;
- 3) doprecyzowania sposobu oznaczeń naramienników kurtek i bluz polowych noszonych przez absolwentów i studentów szkół wyższych odbywających przeszkolenie wojskowe oraz podchorążych rezerwy odbywających ćwiczenia wojskowe;
- 4) dostosowania zasad noszenia umundurowania do panujących warunków atmosferycznych;
- 5) określenia zasad noszenia emblematu NATO na umundurowaniu przez żołnierzy, w czasie udziału w operacjach Paktu Północnoatlantyckiego.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego.

Podmiotami, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie są żołnierze czynnej służby wojskowej oraz właściwe organy wojskowe.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia uzyskał pozytywną opinię Komisji Historycznej Ministerstwa Obrony Narodowej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków dla budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projektowany akt nie będzie oddziałował na rynek pracy, bowiem przedmiot regulacji nie odnosi się do problematyki zatrudnienia, rynków pracy, bezrobocia, prawa pracy, pracodawców, pracowników i związków zawodowych.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowany akt prawny nie powinien oddziaływać negatywnie na segmenty rynku i zakłócać w jakikolwiek sposób mechanizmów konkurencji.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Nie przewiduje się oddziaływania projektowanego rozporządzenia na segmenty funkcjonowania państwa. Podział terytorialny kraju, sytuacja i rozwój regionalny nie jest uzależniony od przedmiotowego rozporządzenia.

7. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

*Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym*